

چشمه‌های زندگی

آموزه‌های اعتقادی مشترک در سور عزائم

نویسنده:

سمیه اسدی

فاطمه مرشدی بیدگلی

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	: اسدی، سمیه، ۱۳۷۰ - نویسنده سمیه اسدی، فاطمه مرشدی بیدگلی.
عنوان و نام پدیدآور	: چشمه‌های زندگی: آموزه‌های اعتقادی مشترک در سور عزائم
مشخصات نشر	: رویش بهاری، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۶ص؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک	: ۶-۷۵-۴۸۷۱-۶۲۲-۹۷۸.
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: شیعه - اصول دین - جنبه‌های قرآنی
موضوع	: Shi'ah -- Pillars of Islam -- Qur'anic teaching
موضوع	: قرآن - سوره‌های عزائم
موضوع	: Qur'an -- Surveys
رده‌بندی کنگره	: BP۲۱۱/۵
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۱۷۲
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۹۹۰۱۲۴۸

چشمه‌های زندگی

عنوان: چشمه‌های زندگی - آموزه‌های اعتقادی مشترک در سور عزائم

نویسندگان: سمیه اسدی، فاطمه مرشدی بیدگلی

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیرتولید: امیر حیدری

شابک: ۶-۷۵-۴۸۷۱-۶۲۲-۹۷۸.

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شناسه: ۱۵۲۲

نوبت چاپ: اول پاییز ۱۴۰۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵.....	پیشگفتار.....
۷.....	مقدمه.....

فصل اول

مقدمات

۱۵.....	مفهوم سور عزائم.....
۱۵.....	سور عزائم در لغت.....
۱۵.....	سور عزائم در اصطلاح.....
۱۵.....	مفهوم توحید.....
۱۵.....	توحید در لغت.....
۱۶.....	توحید در اصطلاح.....
۱۷.....	مفهوم نبوت.....
۱۷.....	نبوت در لغت.....
۱۸.....	نبوت در اصطلاح.....
۱۸.....	مفهوم معاد.....
۱۸.....	معاد در لغت.....
۱۹.....	معاد در اصطلاح.....
۲۰.....	مفهوم عدل.....
۲۰.....	عدل در لغت.....
۲۰.....	عدل در اصطلاح.....

نوح را که قبل از آنان، و ستمکارتر و یاغی‌تر از آنان بودند. «وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى؛^۱ و شهرهای قوم لوط را که زیر و رو کرد و از عذاب آنچه متوجه آنان ساخت.» «فَعَشَّاهَا مَا عَشَّى؛^۲ از هر سو احاطه‌شان کرد.» در تفسیر هم این بیان را داشته‌اند: و قبل از عاد، ثمود و قوم نوح را هلاک نمود چه آنها ستمکارتر و سرکش‌تر بودند، و مقصود از «مؤتفکه» قریه‌های قوم لوط است که بر اهلش خراب و واژگون شد. و آنها را با عذاب پوشانید، پس چرا اینان به غیر خدا نظر می‌کنند، و از غیر او استمداد می‌نمایند، و عبادت غیر او می‌کنند، یا پیروی از غیر او می‌کنند.^۳ در تفسیر دیگری چنین بیانی داشته‌اند: خداوند قوم عاد اول را هلاک ساخت و پیغمبر آنها هود بود پروردگار ایشان را بباد سرد هلاک و نابود کرد چنانچه شرح آنان را در بخش دوم تفسیر ذیل آیه ۶۵ سوره اعراف بیان نمودیم. و فرزندان ایشان را عاد آخری مینامند و قوم ثمود را هیچ باقی نگذاشت و پیغمبر آنها صالح بود، و پیش از قوم عاد و ثمود قوم نوح را هلاک کردیم و آنها ظالم و سرکش‌تر بودند و زمین منقلبه را فرو برد بزمین یعنی جبرئیل شهرستان قوم لوط را به کیفر اعمال زشتشان پس از آنکه با آسمان بالا برد واژگون ساخت، عذابی سخت بر قوم لوط احاطه کرد و آن باریدن سنگ بود.^۴

۱. نجم، ۵۳.

۲. نجم، ۵۴.

۳. سلطان محمد بن حیدر، سلطان علی‌شاه، متن و ترجمه فارسی تفسیر شریف بیان السعاده فی مقامات العباد، ج ۴، ص ۱۲۵.

۴. محمدابراهیم، بروجردی، تفسیر جامع، ج ۶، ص ۴۸۹.

نتیجه‌گیری

اصول اعتقادی که مسلمانان به آن معتقد هستند شامل: (توحید، نبوت، معاد، عدل و امامت) است که در دین اعتقاد به آنها بسیار سفارش شده است هر انسانی خودش باید دنبال این مسائل باشد این اصول را می‌توان در سوره‌های مختلف مورد بررسی قرار داد از جمله این سوره‌ها، سوره‌های عزائم است که به این مسائل پرداخته‌اند. بر این اساس در این کتاب اعتقاد به توحید یکی از اصول دین است که خداوند را حق معرفی می‌کند. خداوند شریک و مانندی ندارد و از علم غیب خبر دارد از تمام کارهایی که بشر انجام می‌دهند چه در نهان و چه آشکارا باخبر است. خداوند قادر بر خلقت آسمان‌ها و زمین است و قادر بر خلقت انسان‌ها است در حالی که تا بحال هیچ انسانی نتوانسته یک موجود زنده‌ای را خلق و ایجاد کند. هرکس که به چنین خدای یکتا و بی‌همتایی اعتقاد پیدا کرد در مرحله اول باید او را بستاید و برای او سجده کند و حمد و ستایش خداوند را به جای آورد. برای اینکه راه مستقیم را طی کند نیاز به راهنما دارد خداوند این راهنمایان را برای انسان‌ها تعیین کرده است برای اینکه دنباله روی راه آنها قرار بگیرند به دستورات پیامبران و امامان بزرگوار گوش فرا دهند پیرو راه قرآن باشند.

فهرست منابع

* قرآن کریم

کتب فارسی

۱. مکارم شیرازی، ناصر، برگزیده تفسیر نمونه، تهران، دارالتاب اسلامی، چاپ ۱۵، ۱۳۷۶-۱۳۷۴.
۲. طبرسی، فضل بن حسن، ترجمه تفسیر مجمع‌البیان، ایران - تهران، چاپ ۱.
۳. طباطبایی، محمدحسین، ترجمه تفسیر المیزان، قم، جامعه مدرسین حوزه علمیه - دفتر انتشارات اسلامی، چاپ ۵، ۱۳۷۴.
۴. طبرسی، فضل بن حسن، ترجمه جوامع الجمع، مشهد مقدس، آستان قدس رضوی - بنیاد پژوهش‌های اسلامی، چاپ ۵، ۱۳۳۷.
۵. قریشی، علی‌اکبر، تفسیر احسن‌الحديث، تهران، بنیاد بعثت، چاپ ۲، ۱۳۷۵.
۶. طیب، عبدالحسین، اطیب البیان فی تفسیر القرآن، تهران، اسلام، چاپ ۲، ۱۳۶۹.
۷. حسینی همدانی، محمد، انوار درخشان، تهران، لطفی، چاپ اول، ۱۴۰۴ ق.
۸. قرائتی، محسن، تفسیر نور، تهران، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، چاپ اول، ۱۳۸۸ ش.
۹. مغنیه، محمدجواد، ترجمه تفسیر کاشف قم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، چاپ اول، ۱۳۷۸ ق.
۱۰. جرجانی، حسین، جلاء الاذهان، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۸ ق.
۱۱. شاه‌عبدالعظیمی، حسین، تفسیر اثنی‌عشری، تهران، چاپ اول، ۱۳۶۳ ش.
۱۲. طالقانی، محمود، پرتوی از قرآن، تهران، چاپ چهارم، ۱۳۶۲ ش.
۱۳. کوفی، فرات، تفسیر فرات کوفی، تهران، وزرات الثقافه و الارشاد، چاپ اول، ۱۴۱۰ ق.
۱۴. سلطان علی‌شاه، سلطان محمد بن حیدر، ترجمه بیان السعاده، تهران، سر الاسرار، چاپ اول، ۱۳۷۲ ش.
۱۵. امین، نصرت بیگم، مخزن العرفان، اصفهان، گل‌بهار، بی تا.
۱۶. اشکوری، محمد، لاهیجی، تهران، دفتر نشر و داد، چاپ اول، ۱۳۷۳ ش.
۱۷. فیض کاشانی، محسن، تهران، اسلامی، چاپ اول، ۱۳۷۳ ش.
۱۸. مقاتل بن سلیمان، تفسیر مقاتل بن سلیمان، لبنان - بیروت، دار احیاء التراث العربی، چاپ اول، ۱۴۲۳ ق.
۱۹. بروجرودی، محمدابراهیم، تفسیر جامع، تهران، کتابخانه صدر، چاپ ششم، ۱۳۶۶ ش.

۲۰. ابوالفتح رازی، حسین، روض الجنان و روح الجنان، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، چاپ اول، ۱۴۰۸ق.
۲۱. صادقی تهرانی، محمد، ترجمان فرقان، قم، چاپ اول، ۱۳۸۸ش.
۲۲. کاشانی، فتح‌الله، خلاصه منهج الصادقین، تهران، اسلامیه، چاپ اول، ۱۳۶۳ش.
۲۳. تهرانی، محمدتقی، روان جاوید، تهران، برهان، چاپ دوم، ۱۳۹۸ق.
۲۴. عاملی، ابراهیم، تفسیر عاملی، تهران، کتابفروشی صدوق، چاپ اول، ۱۳۶۰ش.
۲۵. کریمی حسینی، عباس، تفسیر علی ین، قم، اسوه، چاپ اول، ۱۳۸۲ش.
۲۶. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، تهران، اسلامیه، چ دهم، ۱۳۷۱ش.
۲۷. هاشمی رفسنجانی، علی‌اکبر، برگزیده فرهنگ قران، قم، بوستان کتاب، چاپ اول، ۱۳۸۷ش.
۲۸. مصباح یزدی، محمدتقی، معارف قران، قم، مؤسسه راه حق، ۱۳۹۵.
۲۹. مصباح یزدی، محمدتقی، آموزش عقائد، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، چاپ اول، ۱۳۷۷.
۳۰. مظفر، محمدرضا، عقائد الامامیه، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چ دوم، ۱۳۸۰.
۳۱. سعیدی مهر، محمد، آموزش کلام اسلامی، قم، انتشارات طه، ۱۳۹۲.
۳۲. بیابانی اسکویی، محمد، خلاصه دروس عقائد، مشهد انتشارات ولایت، ۱۳۹۷ش.
۳۳. نوعی، غلامرضا، مدارا با مخالفان در قران و سنت، رشت، ۱۳۷۹.
۳۴. ربانی گلپایگانی، علی، کلام تطبیقی، بی جا، مرکز المصطفی، ۱۳۸۵.
۳۵. لاهیجی، عبدالرزاق، سرمایه ایمان، تهران، الزهراء، ۱۳۷۲ش.
۳۶. دهخدا، علی‌اکبر، لغت‌نامه دهخدا، تهران، دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ: روزنه، ۱۳۷۷ه. ش.
۳۷. جوادی آملی، توحید در قران، قم، اسرا، چاپ اول، ۱۳۸۳ش.
۳۸. استادی، رضا، اصول عقائد، قم، انتشارات دلیل، چاپ اول، ۱۳۸۹ش.
۳۹. محمدی ری‌شهری، عدل در جهان‌بینی توحید، قم، انتشارات یاسر، بی تا.
۴۰. مکارم شیرازی، ناصر، اعتقاد ما، قم، انتشارات نسل جوان، چاپ اول، ۱۳۷۵ش.
۴۱. سیاح، احمد، فرهنگ جامع، تهران، کتابفروشی اسلام، چاپ سوم، ۱۳۳۰.
۴۲. مهیار، رضا، فرهنگ ابجدی عربی - فارسی، تهران، اسلامی، ۱۳۷۶.
۴۳. اذرتاش، آذر نوش، فرهنگ معاصر عربی - فارسی، تهران، نشر نی، ۱۳۷۹.
۴۴. دامغانی، حسین بن محمد، قاموس قران، تهران، بنیاد علوم اسلامی، چاپ اول، ۱۳۶۳.

کتاب عربی

۱. زمخشری، محمود، تفسیر کشاف، لبنان - بیروت ۱۴۰۷ق.

۲. آلوسی، محمود بن عبدالله، روح المعانی، بیروت، دارالکتب العلمیه، منشورات محمدعلی بیضون، ۱۴۱۵ ه. ق.
۳. حویزی، عبد علی بن جمعه، نور الثقلین، قم، مطبعه العلمیه، چاپ ۱، ۱۳۸۳.
۴. محمد بن محمد رضا، قمی مشهدی، کنز الدقائق و بحر الغرائب، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۶ ش.
۵. مشکینی، علی، تفسیر روان، قم، مؤسسه علمی فرهنگی دارالحديث، ۱۳۹۲.
۶. بحرانی، سید هاشم، تفسیر برهان، قم، انتشارات تهذیب، چاپ اول، ۱۴۱۵ ق.
۷. فیروزآبادی، محمد بن یعقوب، قاموس المحيط، لبنان - بیروت، چاپ اول، ۱۴۱۵ ق.
۸. طریحی، فخرالدین، مجمع البحرین، بی جا، کتابفروشی مرتضوی، چاپ سوم، ۱۳۷۵ ش.
۹. جرجانی، ابوالفتح، آیات الاحکام، بیجا، بی تا.
۱۰. قرشی، علی اکبر، قاموس القرآن، تهران، اسلامیة چاپ ششم، ۱۳۷۱.
۱۱. فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، قم، انتشارات هجرت، چاپ دوم، ۱۴۱۰ ق.
۱۲. محمد، ابن منظور، لسان العرب، بیروت، دار صادر، چاپ اول، ۱۴۱۴ ق.
۱۳. احمد بن محمد، فیومی، المصباح المنیر، قم، دار الهجره، ۱۴۱۴ ق.
۱۴. اسماعیل بن حماد، جوهری، الصحاح، بیروت، چاپ سوم، ۱۹۹۰ م.
۱۵. بحرانی، ابن میثم، قواعد المرام فی علم الکلام، بی جا، بی تا.
۱۶. ابن فارس، معجم مقاییس اللغه، قم، چاپ اول، ۱۴۰۴ ق.
۱۷. جرجانی، میر سید شریف، شرح المواقف، بی جا، الشریف الرضی، ۸۱۶ ق.
۱۸. محسنی، محمد، صراط الحق، بی جا، سلسله الذهب، ۱۳۹۵.
۱۹. معرفت، محمد هادی، التمهید فی علوم القرآن، قم، انتشارات التمهید، ۱۳۸۸ ش.
۲۰. تہانوی، مؤسسه کشف اصطلاحات الفنون و العلوم، بی جا، ۱۹۹۶ م.
۲۱. مفید، محمد، النکت الاعتقادیہ، بی جا، ۱۴۱۳ ق.
۲۲. جرجانی، علی بن محمد، التعریفات، بی جا، ناصر خسرو، ۱۳۷۰ ش.
۲۳. خویی، ابوالقاسم، البیان فی تفسیر القرآن، قم، منشورات انوار الہدی، ۱۴۱۸ ق.
۲۴. موسوی بغدادی، سید مرتضی، الذخیرہ فی علم کلام، قم، ۱۴۱۱ ق.
۲۵. رامپوری، غیاث الدین، غیاث اللغات، تهران، انتشارات امیرکبیر، چاپ اول، ۱۳۶۳.
۲۶. شیخ مفید، اوایل المقالات، تهران، دانشگاه تهران، ۱۴۱۳ ق.
۲۷. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، بیروت، اسلامیہ، ۱۴۰۳ ق.